

Vergaderjaar 2019–2020

35 351

Gedragcode Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Nr. 4

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 28 mei 2020

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft een aantal vragen voorgelegd aan het Presidium over de brief van het Presidium van 28 november 2019 inzake de Gedragcode Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (Kamerstuk 35 351, nr. 1). Het Presidium heeft deze vragen beantwoord bij brief van 13 mei 2020. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Ziengs

De adjunct-griffier van de commissie,
Hendrickx

1

Hoe verhoudt de gedragscode zich tot het Reglement van Orde Tweede Kamer?

De Gedragscode moet worden gezien als uitwerking van de bestaande regels inzake integriteit, dus ook het Reglement van Orde.

2

Wat is de meerwaarde van de gedragscode Leden Tweede Kamer, los van de kenbaarheid, gelet op de reeds bestaande bepalingen over integriteit politieke ambtsdragers in verschillende wetten?

De gedragscode brengt alle regels uit verschillende wetten bij elkaar in de vorm van een aantal gedragsnormen, zodat voor leden overzichtelijk en hanteerbaar wordt welk kader voor hun handelen van toepassing is.

3

Zal er in het Reglement van Orde Tweede Kamer worden verwezen naar de gedragscode, in die zin dat er in het reglement wordt opgenomen dat er een gedragscode voor leden van de Tweede Kamer is? Zo neen, waarom niet?

Net als bij de regeling inzake toezicht en handhaving is het inderdaad aan te bevelen dat het Reglement van Orde een verwijzing krijgt naar de gedragscode, zodra deze is vastgesteld door de Kamer.

4

Waarom zijn de gedragscode en de regeling over het toezicht en handhaving op het gebied van integriteit niet in één document opgenomen? Zal dit alsnog worden gedaan?

Nee, de twee documenten zullen niet worden samengevoegd. De een betreft in wezen een samenvatting van de bestaande regels, de ander een regeling met nieuwe voorzieningen. Hun karakter is daarmee te verschillend om samen te voegen.

5

Waarom is er in de voorgestelde gedragsregels van de gedragscode geen verwijzing naar de door de Leden afgelegde eed of belofte opgenomen?

De gedragscode is gebaseerd op het geheel aan regels dat voor de leden geldt. Dit betekent dat ook de regels die zijn afgeleid van de eed of belofte in de gedragscode zijn meegenomen. Een aparte verwijzing naar de eed of belofte is niet noodzakelijk en kan bovendien tot verwarring leiden.

6

In hoeverre is overwogen om samen met de Eerste Kamer een regeling in het kader van integriteit op te stellen? In hoeverre heeft er in dezen afstemming met de Eerste Kamer plaatsgevonden?

Er is niet overwogen om een gezamenlijk kader op te stellen. De Eerste Kamer is wat betreft staatsrechtelijke samenstelling, taakopvatting en werkwijze dusdanig anders, dat een gezamenlijke regeling niet opportuun is.

7

Wanneer vallen gedragingen van Kamerleden, buiten de uitoefening van hun functie, onder de werking van de gedragscode? Wanneer zijn deze gedragingen zo ernstig dat ze het gezag of de waardigheid van de Kamer aantasten?

Het is van de omstandigheden van het geval afhankelijk of de gedragingen onder de werking van de gedragscode vallen. Met deze reikwijdtebepaling wordt bevestigd dat leden zich bewust moeten zijn van het feit dat hun gedragingen, ook die buiten de uitoefening van hun functie, het gezag en waardigheid van de Kamer ernstig kunnen aantasten.

8

Wat is de meerwaarde van de gedragsregel dat een Kamerlid geen gift of gunst accepteert die bedoeld is om zijn handelen in het ambt te beïnvloeden ten opzichte van de afgelegde eed of belofte bij de beëdiging?

De gedragscode geeft uitdrukking aan alle regels die voor de leden gelden. Dit betekent dat ook de regels die zijn afgeleid van de eed of belofte in de gedragscode terugkomen. De gedragscode is daarmee geen aanvulling maar een praktische vertaling van, onder meer, de eed of belofte.

9

In hoeverre is de voorgestelde gedragsregel 3 (registratieverplichtingen) nog nodig als het voorgestelde artikel 15.20, zoals gedaan door de Werkgroep-Van der Staij, gelding krijgt (Kamerstuk 35 322, nr. 4, blz. 40), waarin staat dat de Leden de geschenken en voordelen steeds binnen een week na ontvangst daarvan in het register vermelden? Deze bepaling is voor de Leden toch verplichtend?

De gedragscode geeft uitdrukking aan alle regels die voor de leden gelden. Dit betekent dat ook de registratieverplichting erin is opgenomen.

10

Wat is «handelen conform de regels van de Kamer»?

In vele regelingen, van Statuut tot aan het eigen Reglement van Orde, worden regels gesteld met betrekking tot integriteit. De Kamer hecht belang aan integer optreden. In dat kader betekent deze algemene gedragsregel dat een lid de regels van de Kamer volgt, bijvoorbeeld waar het gaat om onheuse gedragingen in de Kamer.

11

Waar is het document «Regelingen integriteit» (2015) te vinden?

Dit document is verspreid onder de leden na de laatste verkiezingen. Daarnaast is het document te vinden op het voor leden toegankelijke intranet van de Kamer, Plein 2, of op de website van de Kamer via: https://www.tweedekamer.nl/sites/default/files/atoms/files/integriteitsregels_voor_kamerleden.pdf

12

Wordt met de voorgestelde Gedragscode en de bijbehorende regeling toezicht en handhaving voldaan aan alle aanbevelingen van GRECO? Zo nee, aan welke niet en waarom niet?

De nog openstaande aanbevelingen van GRECO ten aanzien van de Tweede Kamer betreffen de invoering van een gedragscode en het instellen van een systeem van toezicht en handhaving. Het Presidium vertrouwt erop dat, wanneer de Kamer beide voorstellen aanneemt, aan de aanbevelingen is voldaan.